

Εργατικό ατύχημα³

Το Εφετείο έκρινε σωστά ότι η ασθένεια της ψωριάσεως του μισθωτού δεν οφείλεται σε παράνομη και υπαίτια συμπεριφορά του εργοδότη, αλλά σε αιτία που είναι άγνωστη ιατρικώς, και ότι συνεπώς ο εργοδότης δεν του οφείλει αποζημίωση.

Πρόεδρος: Α. ΠΕΡΙΔΗΣ

Εισηγητής: Α. ΝΙΚΑΚΗΣ

Δικηγόροι: Α. Στρίμπερης Α. Ευαγγέλου

(...) Το Εφετείο δέχθηκε ανελέγκτως τα εξής: Ο ενάγων και ήδη αναιρεσειών προσλήφθηκε από το νόμιμο εκπρόσωπο της εναγομένης και ήδη αναιρεσίβλητης την 24.9.84 ως υπάλληλος γραφείου. Κατά την πρόσληψή του είχε ηλικία 26 ετών και ως νέος υπάλληλος τοποθετήθηκε στο τμήμα του Λογιστηρίου, όπου εργάζονταν με ζήλο και υπευθυνότητα. Με τους άλλους υπαλλήλους του Λογιστηρίου οι σχέσεις του δεν ήταν καλές, διότι, χωρίς να έχει αρμοδιότητα, τους ήλεγχε και τους επιτηρούσε για λάθη τους, ζητώντας απ' αυτούς περισσότερη συνέπεια και μεθοδικότητα. Το έτος 1988 εμφάνισε τη δερματική νόσο ψωρίαση, η αιτιολογία της οποίας κατά την ιατρική βιβλιογραφία είναι άγνωστη, όμως ενοχοποιείται η κληρονομική προδιάθεση, το άγχος, ακόμη και οι στρεπτοκοκκικές λοιμώξεις (συνήθως φαρυγγίτιδα και αμυγδαλίτιδα), μπορεί δε να εμφανισθεί και ως παρενέργεια ορισμένων φαρμάκων (αντιυπερτασικών, κορτιζονούχων κ.λ.π.). Μετά την εμφάνιση της νόσου αυτής ο ενάγων εργάζονταν κανονικά στην εναγομένη και το έτος 1995 τοποθετήθηκε υπεύθυνος του Τμήματος Εισαγωγών, χωρίς ποτέ να ζητήσει από τους προϊστάμενους του ή τα Διευθυντικά στελέχη της εναγομένης να αλλάξει εργασιακό περιβάλλον ή να του ανατεθούν άλλες, λιγότερο υπεύθυνες αρμοδιότητες, για να μειωθεί το άγχος του. Η νόσος της ψωρίασης δεν αντιμετωπίστηκε με επιτυχία, εξελίχθηκε σε ψωρίαση κατά της πλάκας και το έτος 1996 σε αρθροπαθητική μορφή. Ο ενάγων ισχυρίζεται ότι η εμφάνιση της ανωτέρω νόσου και η επιδείνωση της οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στο δυσμενές εργασιακό περιβάλλον και την υπερβολική φόρτιση του, λόγω των πολλών αρμοδιοτήτων με τις οποίες είχε επιφορτισθεί. Οι ισχυρισμοί του όμως αυτοί δεν αποδείχθηκαν ότι είναι βάσιμοι. Επίσης δεν αποδείχθηκε ότι οι προϊστάμενοί του ή οι νόμιμοι εκπρόσωποι της εναγομένης τον προσέλαβαν και τον πίεζαν καθημερινά στον εργασιακό του χώρο, δημιουργώντας σ' αυτόν κλίμα ανασφάλειας, ανησυχίας, άγχους και αβεβαιότητας. Αλλά και αν πράγματι υπήρχε κλίμα ένστασης-όχι άγνωστο στις ιδιωτικές επιχειρήσεις-δεν αποδείχθηκε ότι υπάρχει αιτιώδης συνάφεια μεταξύ αυτού και της επιδείνωσης και μετεξέλιξης της ψωρίασης σε ψωρίαση κατά πλάκας και στη συνέχεια σε αρθροπαθητική μορφή. Η εμφάνιση των εν λόγω ασθενειών είχε άγνωστη αιτιολογία και δεν οφείλεται αποκλειστικά στο άγχος που προκαλούν στον ασθενή διάφοροι παράγοντες (οικογενειακοί, εργασιακοί, περιβαλλοντολογικοί). Με τις παραδοχές του αυτές, το Εφετείο απέρριψε την έφεση του αναιρεσειόντος και επικύρωσε την πρωτόδικη απόφαση, που απέρριψε την από

³ Βλ. Μελ. *Ι. Πίκουλα* στο ΔΕΝ 2003 σ. 65 και σειρά αποφάσεων στο ΔΕΝ 2007, τεύχος 1501 σ. 1195-1202.

1.10.01 αγωγή του, η οποία στηρίζονταν στην παράνομη και υπαίτια συμπεριφορά των προστηθέντων υπαλλήλων της αναιρεσίβλητης προς αυτόν κατά την εκτέλεση της εργασίας του (βάνανση συμπεριφορά – προσβολή της προσωπικότητας του, επιβάρυνση της εργασίας), εξαιτίας της οποίας ο αναιρεσείων, λόγω του άγχους του, προσεβλήθη υπό της ανωτέρω νόσου και κατέστη ανίκανος προς εργασία, και είχε και αίτημα την επιδίκαση αποζημιώσεως για διαφυγόντα κέρδη του, καθώς και χρηματικής ικανοποιήσεως προς αποκατάσταση της ηθικής του βλάβης. Κρίνοντας έτσι το Εφετείο, δεν παραβίασε ευθέως, ούτε εκ πλαγίου, τις ουσιαστικές διατάξεις των άρθρων 297, 298, 914, 922 και 932 του ΑΚ, καθ' όσον, κατά την ανέλεγκτη περί πραγμάτων κρίση του, δέχθηκε με πλήρεις και σαφείς αιτιολογίες ότι δεν αποδείχθηκε παράνομη και υπαίτια συμπεριφορά, κατά την εκτέλεση της εργασίας τους, των προστηθέντων υπαλλήλων της αναιρεσίβλητης, ώστε να θεμελιωθεί η αδιοπρακτική της ευθύνη. Επομένως, ο από το άρθρο 559 αριθμ. 1 και 19 ΚΠολΔ πρώτος λόγος της αναιρέσεως, ως προς την πρώτη αιτίαση του πρέπει ν' απορριφθεί ως αβάσιμος. Η ανωτέρω κύρια αιτιολογία της προσβαλλόμενης αποφάσεως αυτοτελώς στηρίζει το διατακτικό της. Συνεπώς ο ίδιος λόγος του αναιρετηρίου, που πλήττει και την επικουρική αιτιολογία, ως προς την παραδοχή της ανυπαρξίας αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ του ζημιολογού γεγονότος και της επελθούσας ζημιάς, είναι αλυσιτελής και πρέπει ν' απορριφθεί⁴.

⁴ Επικυροί την 9483/05 Εφ. Αθηνών.